

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

ט"ו בסיון התשנ"ט

30 במאי 1999

שה. 1866-1999

לכבוד,

ממונים על פניות הציבור בחברות הביטוח

א.ג.נ.,

שלום רב,

הנדון: הבהרה להכרעה עקרונית בנושא תשלום שכר טירחת שמאי

בעקבות שאלות שהתעוררו לאחר הפצת ההכרעה העקרונית שבנדון מיום 23/5/99, הרינו להבהיר כדלקמן:

1. בהתאם לכללי ההתנהגות שנקבעו על ידי ועדת האתיקה המקצועית לשמאי רכב (להלן: "כללי האתיקה") בדרישה לתשלום להגשת חשבון ובחשבונית הנמסרת ללקוח על שמאי הרכב להפריד בין שכר הטירחה לבין ההוצאות בגין ביצוע השומה. לפיכך האמור בהכרעה מתייחס לשכר הטירחה שקבע השמאי עבור הכנת חוות הדעת. באשר להוצאות נתייחס להלן בסעיף 5.
 2. ההכרעה העקרונית אותה הפצנו לא נועדה להכשיר כל תביעה לתשלום שכר טירחה שיוגש בעתיד. אין מחלוקת כי על הניזוק להקטין את גובה הנזק וכי על דרישת שכר הטירחה של השמאי חלים כללי האתיקה אשר בעניין זה קובעים כי שמאי רכב לא יקבע או יקבל שכר למעלה מהסביר והמקובל לגבי השרות שניתן.
 3. זאת ועוד הנחייתנו אף אינה עומדת בניגוד לקבוע בסעיף 14 לפוליסה התקנית הנותן שיקול דעת למבטחת בניהול וביישוב תביעה של צד ג'.
- למען הסר ספק אנו מבהירים כי הנחייתנו אינה קובעת שעל המבטחת לכבד כל הערכת שמאי על נזקים שנגרמו לצד ג' ככזאת.
- אם המבטחת מצאה את הערכת הנזק שנערכה על ידי השמאי כנכונה מבחינת כללי האתיקה שחלים על השמאים ומצאה את ההערכה כסבירה על פי שקולים מקצועיים - ענייניים והחליטה לשלם את מלוא הנזק שנקבע על ידי השמאי ואינה חולקת על דו"ח השמאות - היא אינה יכולה שלא לשלם את שכר הטירחה שמבקש השמאי ובלבד שצד ג' מוכיח שהתשלום בוצע באמצעות חשבונית מס כדין.

4. היה והשכר שנדרש על ידי שמאי הרכב הוא למעלה מן הסביר והמקובל לגבי השרות שניתן, לדעת המבטחת, היא רשאית לפנות בתלונה לוועדת האתיקה המקצועית של השמאים או להותיר ההכרעה לבית המשפט המוסמך.
5. היה ונכללו בדוח הוצאות שאינן סבירות באופן חריג עומדת למבטחת הזכות לפנות לבית המשפט ובלבד -
- א. שהמבטחת דרשה מסמכים המוכיחים את אותן ההוצאות החריגות לדעתה מהשמאי או מצד ג' ואלו לא הומצאו לה לדרישתה ;
- ב. שהמבטחת שילמה לצד ג' את הסכום שאישרה כסכום שאינו שנוי במחלוקת ;
- ג. שהמבטחת פירטה אילו סכומים מחשבון השמאי היא דחתה והנימוקים לכך וזאת יחד עם התשלום שבוצע על ידיה. (דחיית חלק מתביעת ההוצאות ללא נימוק ענייני או שלא בשל היעדר המצאת מסמכים כאמור בסעיף ב' לעיל, תתפרש על ידינו כפעולה בחוסר תום לב של המבטחת);
- ד. שהמבטחת הבהירה לצד ג' כי הוא רשאי לגבות את הסכום ששילמה לו מבלי לפגוע בזכותו לתבוע את יתרת הסכומים שתבע, כקבוע בסעיף 27 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א 1981-.
6. מעבר לאמור לעיל מבטחת אינה יכולה לעשות דין לעצמה ולדחות תביעה לתשלום שכר טירחת שמאי כולל הוצאות בתביעת צד ג'.
7. היות שהובהר לנו כי יש, במקרים של נזקים קטנים, מבטחות שמשלמות תיקונים על פי חשבונות תיקון בפועל וזאת ללא דרישת דו"ח שמאי - הרי שמידע מסוג זה ראוי שיימסר לצד ג' במועד הנכון, טרם פנה לשמאי. כמו כן יש להבהיר מהם הקריטריונים לסילוק תביעות בדרך זו.
8. לפיכך הכרעתנו העקרונית בעינה עומדת, ונודה לך על הפצתה יחד עם הבהרה זו בקרב כל הגורמים הנוגעים בדבר בחברתך.

בכבוד רב,

ארית שני, עו"ד

היחידה לפניות הציבור

העתק :

גב' ציפי סמט - הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, משרד האוצר

מר גבי לסט - מנכ"ל איגוד חברות ביטוח, איגוד חברות הביטוח

עו"ד רחל רטוביץ - סגנית בכירה לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, משרד האוצר